



Förordning om införande av rundresevisering

Justitiedepartementet

2014-05-05

Dokumentbeteckning

KOM (2014) 163

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om införande av en rundresevisering och om ändring av konventionen om tillämpning av Schengenavtalet och förordningarna (EG) nr 562/2006 och (EG) nr 767/2008

Sammanfattning

Kommissionen föreslår att en ny typ av visering, s.k. rundresevisering, ska införas. Denna visering ska gälla för vistelser i flera länder inom Schengenområdet som överstiger 90 dagar och ska införas för både tredjelandsmedborgare som i dagsläget är skyldiga att inneha visering vid inresa till Schengen för kortare vistelser och för tredjelandsmedborgare som är undantagna från detta krav. Viseringen ska gälla för personer som ska röra sig inom flera medlemsstaters territorium under mer än 90 dagar, under förutsättning att de inte vistas på en enskild medlemsstats territorium i mer än 90 dagar under en 180-dagars period.

Förslaget syftar till att omhänderta en lucka i det nuvarande regelverket. Det finns i dagsläget inte någon Schengenvisering eller annat tillstånd som gör det möjligt att stanna i mer än 90 dagar i olika Schengenländer. Förslaget riktar sig till de många tredjelandsmedborgare som har legitima skäl att resa inom Schengenområdet under en längre tid, t.ex. turister eller turnerande artister.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Inom ramen för Schengensamarbetet har man fastställt de närmare bestämmelserna för inresa och vistelse för tredjelandsmedborgare i upp till 90 dagar under en 180-dagarsperiod (kortare vistelser). För längre vistelser krävs nationella tillstånd (en nationell visering eller ett uppehållstillstånd).

Det har, enligt kommissionen, under senare år visat sig att det nuvarande regelverket har brister då det saknar bestämmelser för personer som av legitima skäl vill kunna stanna i Schengenområdet under längre tid än 90 dagar, men som vare sig vill eller behöver befinna sig i en enskild medlemsstat under längre tid än så. Det kan exempelvis handla om pensionärer som vill resa runt på den europeiska kontinenten eller turnerande artister som turnerar runt i Schengenområdet under en längre tid. Personer som behöver resa till Schengenområdet för en längre period än 90 dagar, men som inte har för avsikt att vistas längre tid än så i en enskild medlemsstat, är inte behöriga att få en nationell visering för längre vistelse eller ett uppehållstillstånd. Denna lucka i lagstiftningen har tvingat medlemsstaterna att töja på reglerna och använda tillgängliga rättsliga instrument på ett icke avsett vis.

Vidare så framhåller kommissionen att det har funnits stora skillnader mellan olika viseringsfria tredjelandsmedborgare, beroende på om de kommer från ett tredje land som historiskt har haft bilaterala viseringsfrihetsavtal med ett eller flera Schengenländer. I praktiken har detta inneburit att vissa tredjelandsmedborgare har haft möjlighet till en i princip oändlig vistelse i Schengenområdet, då den tillåtna viseringsfria vistelsetiden i olika bilaterala avtal har kunnat ackumuleras på ett sätt som inte avsågs då dessa avtal ingicks.

I syfte att omhänderta luckan i nuvarande regelverk samt hantera diskrepansen vad gäller effekten av olika bilaterala viseringsfrihetsavtal presenterade kommissionen den 1 april 2014 förslag om införande av en ny typ av visering, kallad rundresevisering.

1.2 Förslagets innehåll

Förslaget innehåller dels ett utkast till förordning om införande av en rundresevisering, dels ett förslag till ändring av konventionen om tillämpningen av Schengenavtalet som innebär att bilaterala överenskommelser om viseringsfrihet ska fasas ut. Syftet med den sistnämnda ändringen är att den gemensamma viseringspolitiken inte ska vara baserad på förekomsten eller avsaknaden av bilaterala avtal som ingåtts i det förflutna, utan att alla tredjelandsmedborgare som är viseringsfria vid kortare vistelser i Schengen ska behandlas lika.

Viseringen ska gälla för personer som ska röra sig inom flera medlemsstaters territorium under mer än 90 dagar, under förutsättning att de inte vistas på en enskild medlemsstats territorium i mer än 90 dagar under en 180-dagars period. Viseringen gäller i upp till ett år med möjlighet till förlängning till upp till två år.

Till betydande del föreslår kommissionen att bestämmelserna i viseringskodexen¹ ska vara tillämpliga även när det gäller utfärdandet av en rundresevisering, det gäller exempelvis bestämmelserna om ansökningsavgift, avgiftsundantag, behöriga myndigheter, möjlighet till representation och samarbete med extern tjänsteleverantör samt överklagandemöjlighet.

Eftersom kommissionen även har lagt fram ett förslag² om betydande ändringar i viseringskodexen så understryks behovet av att dessa båda rättsakter förhandlas parallellt. Kommissionen förutser även möjligheten att sammanfoga de båda förslagen i en enda rättsakt.

De största skillnaderna när det gäller utfärdande av en rundresevisering jämfört med utfärdande av en vanlig Schengenvisering är en längre tillåten tidsfrist för prövningen (20 dagar), att en rundresevisering alltid tillåter flera inresor till Schengenområdet, att en rundresevisering går att förlänga (upp till två år) samt att personer som är viseringsfria vid inresa till Schengen för kortare vistelser ska vara undantagna från kravet på att lämna biometri vid ansökan om en rundresevisering (och således även från kravet på personlig inställelse vid ansökningstillfället).

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar

² Se faktagromemoria 2013/14: FPM:77

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa 2013/14:FPM78

Sverige har ett antal bilaterala avtal med tredjeländer, vilka inkluderar bestämmelser om viseringsfrihet. Dessa avtal skulle påverkas genom de föreslagna bestämmelserna om ändringar i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet, vilka innebär en suspendering av bilaterala överenskommelser om viseringsfrihet. Vissa bestämmelser i utlänningslagstiftningen rörande viseringar kan också behöva ändras.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslaget påverkar inte EU:s budget. Förslaget kan medföra ökade kostnader på statsbudgeten i och med att prövningen vid utlandsmyndighet är resurskrävande. Ett betydande antal förlängningsärenden kan även förutses. Den avgift som ska tas ut för ansökan om visering och dess förlängning ska dock som regel finansiera prövningen vid svensk utlandsmyndighet, vissa kategorier föreslås dock undantas från avgiftskravet. Förslaget kan innebära kostnader som kan behöva finansieras genom en justering av ansökningsavgiften.

Behovet av att införa en rundresevisering identifierades i samband med kommissionens konsekvensanalys inför översynen av viseringskodexen³ (SWD(2014) 68).

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen anser att det är positivt att enhetliga regler föreslås för denna kategori resenärer, under förutsättning att detta inte innebär ökade kostnader för medlemsstaterna. Samtidigt är det nödvändigt att en balans upprätthålls mellan förenklingar och systemets syfte när det gäller att motverka risker för olaglig invandring och upprätthålla den allmänna ordningen och säkerheten samt motverka missbruk. Sverige avser verka för ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt resultat i förhandlingarna.

Förslaget granskas nu i Regeringskansliet i samråd med berörda myndigheter.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Ännu ej kända.

³ Se faktrapromemoria 2013/14 FPM:77

2.3 Institutionernas ståndpunkter

2013/14:FPM78

Ännu ej kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Ännu ej kända. Berörda myndigheter (Migrationsverket och Rikspolisstyrelsen i första hand) kommer att ges möjlighet att ge synpunkter på förslaget.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Art. 77.2 a, b och c i EUF-fördraget. Beslut fattas genom det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Ett tillstånd som skulle vara giltigt i alla medlemsstater kan endast införas på EU-nivå. Ömsesidigt erkännande av viseringar kan inte införas på nationell nivå. Villkor och förfaranden för utfärdande bör vara enhetliga i alla medlemsstater, vilket endast kan uppnås genom åtgärder på unionsnivå. Regeringen delar kommissionens uppfattning om att förslaget är förenligt med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

En första presentation av förslaget i rådsarbetsgrupp sker den 15-16 april 2014. Därefter inleds förhandlingarna inom rådet. Behandlingen i Europaparlamentet inleds under hösten 2014. Ett slutligt antagande av ändringarna förväntas tidigast under 2015.

4.2 Fackuttryck/termer

-